

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	1-й (бакалаврський)
Кафедра	Графіка	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	2

ЗАГАЛЬНИЙ КУРС КОМПОЗИЦІЇ

Семестр 2 (27 січня – 10 травня 2024 р.)

Викладач	Мельникова Уляна Петрівна
E-mail	melnykova@gmail.com
Заняття	За розкладом
Консультації	За узгодженням з викладачем
Адреса	61002, Харків, ХДАДМ, вул. Мистецтв, 8
Телефон	057 706-03-50 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття та консультації з викладачем відбуваються дистанційно онлайн, через сервіс відеотелефонного зв'язку Google Meet та груповий чат дисципліни у месенджері Telegram згідно розкладу у визначені дні та години. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування як електронною поштою, так і за допомогою месенджера Telegram. У разі необхідності додаткової консультації, ескізи робіт студентів можуть бути надіслані на пошту викладача та в груповий чат дисципліни у месенджері Telegram.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Загальний курс композиції» на першому курсі є певний обсяг знань з фундаментальних дисциплін таких як: «Рисунок», «Робота в матеріалі», «Кольорознавство».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні матеріали

1. Юрченко О.О. Графіка, загальний курс композиції (практичні завдання) Харків : ХДАДМ, 2010. 63с.
2. Візуальний методичний матеріал (курсів роботи студентів) з методичного фонду катедри.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Для опанування дисципліною студентам необхідно мати наступні матеріали папір або альбом для малювання, простий олівець, туш, сталеві пір'я, пензлі, гуаш, акварель, кольорові олівці, м'який матеріал (вугілля, сангіна, сепія, соус, пастель).

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Загальний курс композиції» – дати студентам необхідні теоретичні знання з основ композиції та практичні навички роботи з графічною композицією, уміння застосовувати образотворчі засоби та володіння графічною мовою.

Головною задачею 1 курсу (II семестр) є теоретичне та практичне вивчення законів побудови графічного твору, опанування графічною мовою й образотворчими засобами графіки.

У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться з основними законами побудови графічного твору, графічною мовою, матеріалами та інструментами виконання графічного твору.

Програмні компетентності	
Загальні компетентності:	ЗК
– Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК–5
– Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК–6
– Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗК–9
– Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК–11
Спеціальні (фахові) компетентності:	СК
– Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.	СК–1
– Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.	СК–3
– Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.	СК–5
– Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.	СК–6
– Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.	СК–7
– Здатність презентувати художні твори у вітчизняному та міжнародному контекстах.	СК–12

На підставі набутих компетентностей випускник має демонструвати програмні результати навчання:

– Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.	ПРН– 1
– Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.	ПРН– 2
– Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).	ПРН– 4
– Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.	ПРН– 7
– Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.	ПРН– 8
– Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.	ПРН– 14
– Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.	ПРН– 17

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальним планом підготовки бакалаврів на викладання дисципліни «Загальний курс композиції» на 1 курсі 2 семестр передбачено 6 кредитів ECTS (180 годин), з них: лекції – 8 години, практичні заняття – 82 годин, самостійна робота – 90 годин.

2 СЕМЕСТР 3.4 МОДУЛІ містять 3 теми:

Тема 1. Графічна композиція на тему «Місто»

Завдання 1. Збір натурного матеріалу, малюнки архітектурних форм та міських мотивів

Завдання 2. Виконання ескізів до графічного твору

Завдання 3. Виконання роботи на вихід, графічна композиція на тему «Місто»

Тема 2. Вправи на пропорційну, ритмічну, просторову структури у графічній композиції.

Завдання 4. Виконання вправ на пропорційну структуру

Завдання 5. Виконання вправ на ритмічну структуру

Завдання 6. Виконання вправ на просторову структуру

Тема 3. Графічний аналіз роботи класичного твору

Завдання 7. Графічний аналіз пропорційної структури твору

Завдання 8. Графічний аналіз ритмічної структури твору

Завдання 9. Графічний аналіз просторової структури твору

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних занять. Практичні заняття здійснюються у вигляді практичної роботи над розробкою ескізів за темою. Самостійна робота студентів спрямована на збір необхідної інформації та завершення практичних завдань за зазначеною тематикою.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Передбачено *рубіжні етапи контролю* у формі поточних переглядів ескізів, процесу роботи та виконаних завдань. *Підсумковий контроль* засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційних переглядів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

№ теми	№ завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
Т1,2	Завдання 1-2-3	<i>Виконання оригіналів. Поточні перегляди</i>	0–30
	Завдання 4-5-6		0–30
Т3,	Завдання 7-8-9	<i>Виконання оригіналів. Поточні перегляди</i>	0–30
	Оформлення експозиції		0–10
Загальна кількість балів семестр		Перегляд робіт	0–100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ХДАДМ	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	
64–74	D	задовільно
60–63	E	
35–59	EX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	E	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінки знань та умінь студентів
з дисципліни «Загальний курс композиції»

- 90–100 балів** («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів **1–3 місце**) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.
- 82–89 балів** («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
- 75–81 балів** («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
- 64–74 балів** («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
- 60–63 балів** («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
- 35–59 балів** («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань відповідно програми курсу і повторна Perezдача.
- 1–34 балів** («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів курсу, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На проведення занять з дисципліни «Загальний курс композиції» розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки Вищої школи. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх ескізах, авторських концепціях тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено плагіат, то робота скасовується та переробляється.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ для студентів Г23-1, Г23-2.

№ ти жн я	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1.	1	Лекцій ні Практи чні	Збір натурного матеріалу (швидкі малюнки з натури)	4+2	Поточний перегляд	
2.	1	практи чні	Графічні малюнки архітектурних форм	6	Поточний перегляд	
3.	1	практи чні	Графічні малюнки міського середовища	6	Поточний перегляд	
4.	1	практи чні	Графічні малюнки міських мотивів	6	Поточний перегляд	
5.	2	практи чні	Виконання вправ на пропорції, ритм та простір	6	Поточний перегляд	
6.	2	практи чні	Виконання вправ на пропорції, ритм та простір	6	Поточний перегляд	
7.	2	практи чні	Виконання вправ на пропорції, ритм та простір	6	Поточний перегляд	
8.	1.2	практи чні	Оформлення натурного матеріалу та оформлення вправ	6	Модульний перегляд	

			на пропорції, ритм та простір			
9.	1	лекція, практичні	Виконання ескізів до роботи на вихід, міський пейзаж тема «Місто»	4+2	Поточний перегляд	
10.	1	практичні	Виконання ескізів до роботи на вихід, міський пейзаж тема «Місто»	6	Поточний перегляд	
11.	3	практичні	Графічний аналіз класичного твору (просторова, пропорційна та ритмічна структури)	6	Поточний перегляд	
12.	3	практичні	Графічний аналіз класичного твору (просторова, пропорційна та ритмічна структури)	6	Поточний перегляд	
13.	3	практичні	Оформлення завдання графічний аналіз класичного твору	6	Поточний перегляд	
14.	1	практичні	Виконання роботи на вихід міський пейзаж тема «Місто»	6	Поточний перегляд	
15.	1.2.3	практичні	Оформлення експозиції	6	Семестровий перегляд	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Джахірул Амін Анатомія для художників: Наочний посібник із зображення людського тіла.: ArtHuss, 2022. –304 с.
2. Йозеф Альберс Взаємодія кольору.: ArtHuss, 2024. –208с.
3. Йоганнес Іттен Елементи образотворчого мистецтва: Навчальне видання щоденника.: ArtHuss, 2023. –168 с.
4. Йоганнес Іттен Наука дизайну та форми: Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах.: ArtHuss, 2021. –136 с.
5. Йоганнес Іттен Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва.: ArtHuss, 2022. –96 с.
6. Bruno Munari. Square Circle Triangle: Princeton Architectural Press, 2015. 287 p.
7. Gottfried Bammes. The Artist's guide to human anatomy. Dover Publications, Inc. New York, 2004. 143 p.

8. Gottfried Bammes. The Artist's guide to animal anatomy. Dover Publications, Inc. New York, 2004. 143 p.

9. Gottfried Bammes. Die Gestalt des Menschen. Dover Publications, Inc. New York, 2011. 513 p.

10. Hopkins J. Basic Fashion Design Fashion Drawing / John Hopkins. – Switzerland.: AVA Publishing SA, 2010. – 178 c.